

že pisatel neměl na mysli osobnost, nýbrž události, a sluší pak v inkriminovaném článku, pokud pisatel projevuje pochybnosti co do praktického významu fašistického programu ohledně postavení armády a bezpečnostních orgánů, spatřovati jen kritický závěr, opřený o skutečně se sběhnuvší události, který svým, byť i ostrým způsobem nepřekročuje věcně meze, oněmi událostmi vytýčené. Jde tu tedy o takovou věcnou kritiku zevních projevů fašistického hnutí, která vzhledem na ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 108/1933 sb. z. a n. není trestná. Bylo proto zmateční stížnosti již z tohoto důvodu vyhověti a podle § 259 č. 2 tr. ř. a § 288 odst. 2 č. 3 tr. ř. vynésti rozsudek osvobozující pro nedostatek objektivní skutkové podstaty přečinu pomluvy podle § 2 zákona č. 108/33 sb. z. a n., aniž důsledkem toho bylo třeba obíratí se dalšími uplatňovanými důvody zmatečnosti.

Čís. 5136.

Ochrany § 5 zák. č. 19/1890 ř. zák. — jehož ustanovení jest jako výjimku vykládati přísně — může požívati jen taková zkratka jména, kterou lze ještě považovati za jméno — třebaže zkrácené — té které osoby; tomu tak není, sestavil-li pachatel několik písmen svého křestního a rodného jména ke zcela novému slovnímu útvaru, v němž nikdo nemůže spatřovati byť i zkrácenou formu jména obžalovaného, nýbrž jen vymyšlené označení pro jeho výrobky.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1934, Zm I 940/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti soukromé obžalobkyně do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 11. května 1934, jímž byl obžalovaný podle § 259 č. 2 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin § 23 zákona ze dne 6. ledna 1890, č. 19 ř. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody :

Napadený rozsudek odůvodňuje zproštění obžalovaného především a hlavně poukazem na ustanovení § 5 zák. č. 19/90 ř. zák., neboť obžalovaný byl prý, aniž trestně zasahoval do práva soukromé obžalobkyně na výlučné užívání její slovní známky »Ospos«, podle uvedeného ustanovení oprávněn, označiti své zboží rovněž slovem »Ospos«, pokud se týče »Ospos«, poněvadž tu prý šlo o pouhé užívání jeho jména ve formě zkrácené.

Právně vytýká stížnost zmatečnost tohoto výroku po stránce právní s hlediska důvodu zmatečnosti podle č. 9 a), dovozujíc, že označení »Ospos« pokud se týče »Ospos« nelze považovati za zkratku jména stěžovatelova (Oskar Posselt) po rozumu § 5 zákona č. 19/90 ř. zák.

Netřeba se zabývatí otázkou, zda citované ustanovení, které jest jako výjimku vykládati přísně (viz rozh. víd. n. s. č. 730 a O. R.) chrání i takového pachatele, který zvolí k označení svých výrobků takovou zkrácenou formu svého jména s cizí chráněnou známkou totožnou k účelům klamným, jakož i rozh. čís. 4005 sb. n. s. vyslovilo, že firma, jíž bylo nabyto k účelům klamným, nemůže požívati ochrany § 5 zn. zák. (viz též Abel, System des öst. Markenrechtes str. 179). Stačí v souzeném případě obíratí se jen po objektivní stránce otázkou, zda stíhané označení lze vůbec uznati za dovolenou zkratku jména pachatelova ve smyslu § 5 zn. zák.

Ustanovení, o něž jde, znamená obmezení zásadní výlučnosti práva na užívání známky k označování zboží pro obchodní jeho oběh (rozh. č. 4248 sb. n. s.) ve prospěch silnějšího práva jiné osoby na užívání svého jména nebo své firmy. Ustanovení má svou příčinu v povaze práva na jméno nebo firmu, chrání tedy nositele jména nebo firmy v jejich užívání k označení zboží i proti tomu, jemuž přísluší stejné nebo podobné jméno jako známka (Adler, System des öst. Markenrechtes, str. 245). Zákon chrání tu sice právo na jméno i v zkrácené jeho formě, leč z toho, co uvedeno, vysvítá již, že jen taková zkratka může požívati ochrany podle § 5 zn. zák., která může ještě býti považována za jméno — byť i zkrácené jméno — té které osoby. Tomu tak ovšem není tam, kde — jako v souzeném případě — pachatel sestavil několik písmen svého křestního a rodného jména ke zcela novému slovnímu útvaru, v němž nikdo nemůže spatřovati byť i zkrácenou formu jména obžalovaného, nýbrž jen vymyšlené označení pro jeho výrobky. Rozsudek sice tvrdí, že soukromá obžalobkyně označila své zboží se vztahem na jméno obžalovaného a že v posledních letech se všeobecně vyvinul v obchodním životě zvyk, označiti firmy počátečními písmeny jména, leč nezjišťuje pro konkrétní případ, že označení, o něž jde, je v obchodním životě obvyklou nebo zákazníkům známou zkratkou osobního jména obžalovaného, jak by to bylo předpokladem pro úsudek, že tu jde o zkrácení jména ve smyslu § 5 zn. zák. (Abel, str. 177, 179, Adler, str. 246, Hagens, Warenzeichenrecht, str. 215). Libovolná změna jména není jeho zkratkou (Hagens, Warenzeichenrecht, str. 214) a zkratka jména musí naopak býti taková, že směrodatné kruhy obecnstva mohou ze zkratky snadno poznati jméno samotné a že z označení musí býti poznatelné, že je míněna firma, pokud se týče jméno, nikoli snad nějaká známka zboží nebo reklamní označení (Chr. Finger, Das Reichsgesetz zum Schutze der Warenbezeichnungen, 1906, str. 270, 271).

Pokud pak po subjektivní stránce rozsudkový závěr, že obžalovanému nešlo o zásah do známkového práva žalující strany, navazuje na pochybené právní stanovisko, o němž byla právě řeč, padá tento závěr již tím, co předesláno. Pokud však rozsudek konečně vylučuje subjektivní skutkovou podstatu souzeného přečinu i se zřetelem k tomu, že obžalovaný používal zmíněné značky k označení svého zboží již v létě 1926, vytýká stížnost právem neúplnost rozsudku podle čís. 5, pokud se nalézací soud nezabýval vlastními údaji obžalovaného svědčícími proti jeho

bezelstnosti; vždyť obžalovaný doznal, že již v roce 1930 se dověděl o známkovém právu soukromé obžalobkyně, byť i to pak zase odvolal.

Protože tedy odůvodnění zprošťujícího nálezu v žádném směru neobstojí, bylo zmateční stížnosti podle § 288 odst. 2 čís. 1 a 3 tr. ř. vyhověti a uznati, jak se stalo.

Čís. 5137.

Zákon neobmezuje úpadce v právu žádati ve vlastním jménu o zavedení trestního řízení pro trestný čin podle zákona proti nekalé soutěži, spáchaný na jeho škodu.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1934, Zm IV 201/34.)

Soudy nižších stolic uznaly obžalovaného E. M. vinným přečinem zneužívání podnikových značek a zevních zařízení podniku podle § 29 zák. čís. 111/27 Sb. z. a n. Činu toho se dopustil obžalovaný tím, že označil svůj obchod, vzdálený jen několik kroků od filiálky soukromého žalobce, vedené pod jménem »Sima«, značkou »Simba«. Obžalovaný E. M. namítal ve zmateční stížnosti mimo jiné, že na majetek soukromého žalobce byl uvalen konkurs, takže soukromý žalobce nebyl prý oprávněn podati na něho žalobu pro výše označený trestný čin.

Nejvyšší soud zmateční stížnost obžalovaného zamítl.

Z d ů v o d ů:

Odvolací soud správně vyslovil, že pro rozhodnutí věci nebylo by podstatným zjištění té obžalovaným tvrzené okolnosti, že na majetek soukromého žalobce byl uvalen konkurs, z kteréž okolnosti obžalovaný odvozuje, že soukromý žalobce nebyl by oprávněn k podání obžaloby. Bylo-li právo výlučného používání označení podniku porušeno trestným činem, nelze poškozenému ani v případě vyhlášení konkursu upřít právo ve vlastní osobě uplatňovati porušení práva v trestním řízení, neboť zákon neobmezuje úpadce v jeho právech žádati o zavedení trestního řízení pro spáchání trestného činu na jeho škodu.

Čís. 5138.

Ujednal-li prodávatel s obžalovaným, že přijímá od něho nazpět dodanou mouku, že účty na mouku tu vydané se zrušují a že mouka zůstane u obžalovaného na skladě do té doby, než prodávatel bude mít možnost mouku si odvézt, nabyl prodávatel vlastnického práva k mouce prohlášením podle § 428 obč. zák. (constitutum possessorium) i když nedošla ke hmotnému odevzdání, a obžalovaný se dopustil zpronevěry, zpracoval-li (prodal-li) mouku tu, znaje obsah onoho ujednání a jsa si vědom bezprávnosti svého jednání.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1934, Zm I 530/34.)